

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

นาฏศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 978-974-01-9831-4

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๒๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๕๔

องค์การค้ำของ สกสค. จัดพิมพ์จำหน่าย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว

๒๒๔๙ ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม ตลอดจนมีสุนทรียภาพ ซึ่งกิจกรรมทางศิลปะ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่ การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะวิธีการทางศิลปะ กล้าแสดงออกอย่างอิสระด้วยความเชื่อมั่นและเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

เพื่อให้การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ บรรลุตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน **นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓** ขึ้น โดยนำเสนอสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับหลักสูตร อาทิ รูปแบบการเคลื่อนไหว ภาษาท่าทางและความหมาย การชมการแสดง และการบูรณาการนาฏศิลป์กับศาสตร์สาระอื่น ๆ ซึ่งหวังว่าหนังสือเรียนเล่มนี้จะอำนวยประโยชน์ให้กับ นักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการเรียนการสอนศิลปะได้ อย่างไรก็ตามหากหนังสือเรียนนี้มีข้อปรับปรุงประการใด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยินดีรับข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หนังสือเรียนเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของคณะผู้จัดทำ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา ด้านการจัดการศึกษา ตลอดจนศิลปินที่มีส่วน ร่วมในการนำเสนอผลงานเพื่อการศึกษาค้นคว้า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณไว้ในโอกาสนี้

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

หน่วยที่ ๑ เคลื่อนไหวหลายรูปแบบ	หน้า ๑
หน่วยที่ ๒ ท่าที่มีความหมาย	๒๐
หน่วยที่ ๓ เอกลักษณ์ดีมีคุณค่า	๓๒
หน่วยที่ ๔ นาฏศิลป์สัมพันธ์	๔๔
บรรณานุกรม	๕๙

หน่วยที่ ๑ เคลื่อนไหวหลายรูปแบบ

หลังจากจบหน่วยเรียนนี้ นักเรียนจะ...

๑. อธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวอย่างมีรูปแบบต่าง ๆ
๒. อธิบายวิธีการเคลื่อนไหวอย่างมีรูปแบบต่าง ๆ
๓. ระบุประโยชน์ของการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ
๔. มีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวตามสถานการณ์ต่าง ๆ
๕. ฝึกทักษะการแสดงจำวงมาตรฐาน
๖. ฝึกทักษะการแสดงประกอบเพลงพระราชนิพนธ์อย่างสนุกสนาน
๗. เห็นคุณค่าของการเคลื่อนไหวร่างกายที่นำมาสร้างสรรค์การแสดง

เตรียมความพร้อม

นักเรียนรู้จักภาพแสดงการเคลื่อนไหวรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้หรือไม่ ลองบอกว่าเป็นการเลียนแบบอะไรบ้าง

การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ

การเคลื่อนไหวร่างกายในชีวิตประจำวัน มีทั้งการเดิน การวิ่ง การกระโดด การออกกำลังกาย เป็นต้น การเคลื่อนไหวร่างกายของมนุษย์ สามารถนำไปสร้างสรรค์ให้เป็นการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ได้

การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ได้จากจินตนาการของมนุษย์ โดยอาศัยภาษาท่าทางธรรมชาติ ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย และนาฏยศัพท์เป็นองค์ประกอบสำคัญ การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ แบ่งได้ ดังนี้

- ☀ การเคลื่อนไหวประกอบท่าทาง
- ☀ การเคลื่อนไหวประกอบเพลง

- ☀ การเคลื่อนไหวประกอบสถานการณ์สั้น ๆ
- ☀ การเคลื่อนไหวประกอบสถานการณ์ที่กำหนดให้

การเคลื่อนไหวประกอบท่าทาง

การเคลื่อนไหวประกอบท่าทาง เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายเลียนแบบ คน ลัทธิ สิ่งของ ซึ่งมีความแตกต่างกันไป การเลียนแบบกิริยาท่าทางของสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว มีข้อควรระวังคือผู้แสดงต้องสื่อให้ผู้ชมเข้าใจในกิริยาท่าทางเหล่านั้นอย่างถูกต้องตรงกันให้มากที่สุด เช่น

แม่ใช้ลูกทำความสะอาด

ทำกระต่าย

ทำโต๊ะเรียน

การเคลื่อนไหวประกอบเพลง

การเคลื่อนไหวประกอบเพลง เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายแบบสร้างสรรค์ตามจินตนาการโดยใช้ภาษาท่าทางธรรมชาติ ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย และนาฏยศัพท์ ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับบทร้อง จังหวะ และทำนองเพลง แสดงเป็นท่าทางต่าง ๆ ให้ดูสวยงามกลมกลืนกัน

ตัวอย่างการเคลื่อนไหวประกอบเพลง เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกตามกิริยาท่าทางประกอบเนื้อหา บทเพลง จังหวะและท่วงทำนองของเพลงนั้น ๆ ได้แก่ เพลงร่ำวงมาตรฐาน และเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพลง “พรปีใหม่”

เพลงร่ำวงมาตรฐาน

ประวัติความเป็นมา

เพลงร่ำวงมาตรฐาน เป็นการแสดงที่พัฒนามาจาก **รำโทน** ซึ่งเป็นการแสดงพื้นบ้าน เล่นกันเป็นวงในเทศกาลต่าง ๆ ต่อมากรมศิลปากรนำมาปรับปรุงขึ้นใหม่ให้มีท่ารำที่งดงาม มีบทร้องและทำนองเพลงไพเราะ เป็นระเบียบแบบแผนหรือที่เรียกว่าเป็นมาตรฐาน ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ร่ำวงมาตรฐานมีทั้งหมด ๑๐ เพลง ๑๑ ท่ารำ

ลักษณะการแสดง

เป็นการแสดงหมู่ใช้ผู้แสดงชาย - หญิง รำคู่กันหลายคู่เป็นวงกลม (จึงได้ชื่อว่ารำวง)

โอกาสที่ใช้ในการแสดง

มีจุดประสงค์ในการแสดงเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทยสืบไป

เครื่องแต่งกาย

มีลักษณะการแต่งกายหลายรูปแบบ เช่น แต่งกายแบบชาวบ้าน แบบชุดไทยสมัยต่าง ๆ และแบบสากล เป็นต้น

การแต่งกายร่ำวงมาตรฐาน

ดนตรี

ใช้วงปี่พาทย์เครื่องห้า หรือวงดนตรีสากล

บทร้อง

เพลง งามแสงเดือน

ทำนอง : กรมศิลปากร

คำร้อง : กรมศิลปากร

งามแสงเดือนมาเยือนสองหล้า งามไพบรุษเมื่ออยู่วงรำ
(ซ้ำ ๒ เที้ยว)

เราเล่นเพื่อสนุก
ขอให้เล่นฟ้อนรำ

เปลื้องทุกข์วายระกำ
เพื่อสามัคคีเอย

หมายเหตุ

ผู้หญิงร่ายอยู่ด้านหน้า ผู้ชายร่ายอยู่ด้านหลัง เยื้องตัวมาทาง
ซ้ายของผู้หญิงเล็กน้อย ก่อนแสดงผู้หญิงไหว้ผู้ชาย ผู้ชายรับไหว้
ผู้หญิง แล้วจึงเริ่มรำ

ท่ารำ สอดสร้อยมาลา

ท่าที่ ๑ งามแสงเดือนมาเยือน
สองหล้า

ชาย - หญิง ก้าวเท้าซ้ายเดินย่อเท้าทุก
จังหวะเป็นวงกลม มือซ้ายจับหางยี่
หัวเข็มขัด มือขวาดึงวงบน เอียงซ้าย

ท่าที่ ๒ งามไพบรุษเมื่ออยู่วงรำ

ชาย - หญิง เดินย่อเท้า มือซ้าย
ปล่อยจับออก ตั้งวงบน มือขวา
สอดจับหางยี่หัวเข็มขัด เอียงขวา

(ร้องซ้ำ ปฏิบัติท่ารำเหมือนท่าที่ ๑ และท่าที่ ๒ งามแสงเดือนมา
เยือนสองหล้า งามไพบรุษเมื่ออยู่วงรำ)

ท่าที่ ๓ เราเล่นเพื่อสนุก เปลื้องทุกข์วายระกำ

ชาย เดินย่อเท้า มือซ้ายปล่อยจับออก ตั้งวงบน มือขวาสอด
จับหางยี่หัวเข็มขัด เอียงขวา เดินหมุนไปอยู่แทนที่ผู้หญิง

หญิง เดินย่อเท้า ซ้ายหันกลับตัวไปด้านหลัง เปลี่ยนมือเช่น
เดียวกับผู้ชาย เอียงขวา เดินหมุนที่ไปอยู่แทนที่ผู้ชาย

ท่าที่ ๔ ขอให้เล่นฟ้อนรำ เพื่อสามัคคีเอย

ชาย เดินย่อเท้า ขวาทันกลับตัวไปด้านหลัง เปลี่ยนมือเป็น
มือซ้ายสอดจับหางยี่หัวเข็มขัด มือขวาดึงวงบน เอียงซ้าย
เดินหมุนตัวกลับที่เดิม

หญิง เดินย่อเท้า ขวาทันกลับตัวไปด้านหลัง เปลี่ยนมือเช่น
เดียวกับผู้ชาย เอียงซ้าย เดินหมุนตัวกลับที่เดิม

เพลงพระราชนิพนธ์ พรปีใหม่

ประวัติความเป็นมา

เพลงพระราชนิพนธ์ “พรปีใหม่” เป็นเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ลำดับที่ ๑๓ ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ เมื่อเสด็จนิวัตพระนคร และประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต มีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานพรปีใหม่แก่ประชาชนด้วยเพลง จึงทรงพระราชนิพนธ์เพลงนี้ขึ้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ นิพนธ์คำร้องเป็นคำอำนวยพรปีใหม่ แล้วพระราชทานแก่วงดนตรี ๒ วง คือ วงดนตรีนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำออกบรรเลง ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวงดนตรีสุนทราภรณ์ นำออกบรรเลง ณ ศาลาเฉลิมไทย ในวันปีใหม่ วันอังคารที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๕

ลักษณะการแสดง

เป็นการแสดงแนวสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ท่าทางแบบร่วมสมัย

โอกาสที่ใช้ในการแสดง

ใช้แสดงในเทศกาลปีใหม่ เพื่อความเป็นสิริมงคล

เครื่องแต่งกาย

เป็นชุดสร้างสรรค์ แต่งกายแบบร่วมสมัย ตามความสวยงามเหมาะสม

เครื่องแต่งกาย

ดนตรี

วงดนตรีสากล

บทร้อง

เพลง พรปีใหม่

ทำนอง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช
คำร้อง : พระวรราชโอรส พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

สวัสดีวันปีใหม่พา	ให้บรรดาเราท่านรื่นรมย์
ฤกษ์ยามดีเปรมปรีดิ์ชื่นชม	ต่างสุขสมนิยมยินดี
ข้าวิงวอนขอพรจากฟ้า	ให้บรรดาปวงท่านสุขศรี
โปรดประทานพรโดยปราณี	ให้ชาวไทยล้วนมีโชคชัย
ให้บรรดาปวงท่านสุขสันต์	ทุกวันทุกคืนชื่นชมให้สมฤทัย
ให้รุ่งเรืองในวันปีใหม่	ผองชาวไทยจงสวัสดี
ตลอดปีจะมีสุขใจ	ตลอดไปนับแต่บัดนี้
ให้สิ้นทุกข์สุขเกษมเปรมปรีดิ์	สวัสดีวันปีใหม่เทอญ

ท่าเคลื่อนไหวประกอบเพลง “พรปีใหม่”

ท่าที่ ๑ สวัสดีวันปีใหม่พา

ท่าท่าไหว้ ก้มศีรษะ

ท่าที่ ๒ ให้บรรดาเราท่านรื่นรมย์
ผายมือทั้งสองออกข้างลำตัว
ระดับเอว

ท่าที่ ๓ ฤกษ์ยามดี

ไว้มือขวาไปด้านหน้าระดับศีรษะ
มือซ้ายอยู่ข้างลำตัว

ท่าที่ ๔ เปรมปรีดิ์ชื่นชม

รวมมือทั้งสองไว้ที่อก

ท่าที่ ๕ ต่างสุขสมนิยมยินดี
จับมือไขว้กัน โยกตัวไปซ้าย-ขวา

ท่าที่ ๖ ขำวิงบอนขอพรจากฟ้า
นั่งต้งเข้าซ้ายแบมือทั้งสองเฉียง
ไปด้านซ้ายระดับศีรษะ

ท่าที่ ๗ ให้บรรดาปวงท่านสุขศรี
ผายมือขวาออกด้านข้าง มือซ้าย
คว่ำมือ กางออกระดับไหล่

ท่าที่ ๘ โปรดประทานพรโดยปราณี
แบมือไขว้ทาบอก (ท่ารัก) พร้อม
โยกตัวซ้าย-ขวา

ท่าที่ ๙ ให้ชาวไทยล้วนมีโชคชัย
ผายมือทั้งสองขึ้นเหนือศีรษะ

ท่าที่ ๑๐ ให้บรรดาปวงท่าน
สุขสันต์ ทุกวันทุกคืน ชื่นชมให้
สมฤทัย ให้รุ่งเรืองในวันปีใหม่
ผองชาวไทยจงสวัสดิ์
โบกมือทั้งสองเหนือศีรษะซ้าย-ขวา

พร้อมทั้งขยับเท้าเคลื่อนตัวตาม
จังหวะเป็นวงกลม จนกลับมา
อยู่ที่เดิม

ท่าที่ ๑๑ ตลอดปีจมีสุขใจ
ก้าวเท้าขวา แขนขวาคว่ำมือยื่น
ไปด้านหน้า แขนซ้ายส่งไปหลัง
เอียงขวา

ท่าที่ ๑๒ ตลอดไปนับแต่บัดนี้
ก้าวเท้าซ้าย แขนซ้ายคว่ำมือยื่น
ไปด้านหน้า แขนขวาส่งไปหลัง
เอียงซ้าย

ท่าที่ ๑๓ ให้ลิ้นทุกข
ไขว้มือทั้งสองระดับเอว ก้มหน้าลง

ท่าที่ ๑๔ สุขเกษมเปรมปรีดิ์
ผายมือทั้งสองขึ้นเหนือศีรษะ

ท่าที่ ๑๕ สวัสดิ์วันปีใหม่เทอญ
ชูมือไหว้ส่งไปด้านหน้า ระดับศีรษะ
หน้ามองตามมือ

การเคลื่อนไหวประกอบสถานการณ์สั้น ๆ

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบสถานการณ์สั้น ๆ เป็นการแสดงกิริยา ท่าทาง คำพูด สีหน้า อารมณ์ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้ผู้อื่นรับรู้ว่ามีอะไร ที่ไหน อย่างไร เกิดเหตุการณ์อะไรบ้างในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

การเคลื่อนไหวประกอบสถานการณ์สั้น ๆ เช่น ครูสอนนักเรียนแม่ใช้ลูกทำความสะอาดบ้าน ตำรวจจับผู้ร้าย การเดินทางของนักเรียนโดยรถประจำทาง เรือเมล์ รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นตามท้องถนน หรือ การละเล่นของเด็กไทย เป็นต้น

อุบัติเหตุ

การละเล่นของเด็กไทย

การเคลื่อนไหวประกอบสถานการณ์ที่กำหนดให้

การเคลื่อนไหวท่าทางประกอบสถานการณ์ที่กำหนดให้เป็นการแสดงกิริยาท่าทาง คำพูด สีหน้า อารมณ์ ประกอบเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ เช่น การเคลื่อนไหวท่าทางประกอบนิทานพื้นบ้าน หรือการเคลื่อนไหวประกอบนิทานอีสป เป็นต้น

กิจกรรม

แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖-๗ คน ประดิษฐ์ท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายและคำพูดประกอบนิทานเรื่อง “อวดฉลาด”

กาลครั้งหนึ่ง มีนายอุทยานคนหนึ่งมีหน้าที่ดูแลสวนของพระราช เขาทำสวนดีมาก ต้นไม้จึงเจริญงอกงาม สวนสวยงามร่มรื่น ต่อมาในเมืองมีงานรื่นเริงตามเทศกาล เขาอยากไปเที่ยวงานมาก แต่ก็ห่วงเรื่องดูแลรดน้ำต้นไม้ จึงไปขอร้องให้พวกเด็ก ๆ ที่วิ่งเล่นอยู่นอกสวนมาดูแลแทน เด็ก ๆ กลุ่มนี้เขาเคยให้ขนมบ่อย ๆ พวกเขาจึงรับปากว่าจะดูแลให้ระหว่งที่เขาไม่อยู่ เขาจึงไปเที่ยวในเมืองอย่างสบายใจ ไม่ต้องห่วงเรื่องสวน

เด็ก ๆ กลุ่มนี้มีทั้งชายและหญิง มีคนหนึ่งตัวโตกว่าเพื่อน และชอบอวดว่าตัวเองฉลาด จึงทำตัวเป็นหัวหน้ากลุ่ม เด็กอื่น ๆ ก็ยอมรับ พอเห็นลูกน้องตักน้ำมารดที่โคนต้นไม้ หัวหน้าก็ห้ามปรามบอกว่าทำอย่างนั้นทำให้เปลืองน้ำ แต่ก็ไม่บอกว่าการรดอย่างประหยัด

น้ำทำอะไร ลูกน้องก็หาวิธีรดน้ำไม่ให้เปลืองน้ำ โดยถอนต้นไม้ขึ้นมาจากดิน แล้วรดที่รากต้นไม้ ต้นไม้จึงตายหมด นายอุทยานกลับจากเที่ยวงานเห็นต้นไม้ตายหมดก็ถึงกับเป็นลมล้มลง

สรุป

การเคลื่อนไหวร่างกายทางนาฏศิลป์ คือ การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการ โดยนำสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันมาดัดแปลงให้เกิดความงดงามทางนาฏศิลป์ ส่วนการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างมีรูปแบบ เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบสถานการณ์อื่น ๆ หรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ เช่น การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงที่เป็นมาตรฐาน คือ การรำวงมาตรฐาน มีรูปแบบตายตัวเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยกำหนดท่ารำตามเนื้อเพลง ส่วนการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงพระราชนิพนธ์ เป็นการนำเนื้อเพลงมาตีความ และสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับเนื้อเพลง

คำถามและกิจกรรมท้ายหน่วยเรียน

- นักเรียนจะเคลื่อนไหวเลียนแบบท่าทางของบุคคลที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น บุคคลในอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างไรบ้าง ลองทำท่าทางเลียนแบบบุคคลที่นักเรียนรู้จัก ลัก ๓-๔ บุคคล
- การเคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลงมีหลักการอย่างไร
- รำวงมาตรฐานพัฒนามาจากการแสดงประเภทใด
- แบ่งกลุ่มฝึกร้องเพลงงามแสงเดือน และปฏิบัติรำวงมาตรฐานปรับปรุงแก้ไขจนสามารถรำได้ดี
- เล่าประวัติความเป็นมาของเพลง “พรปีใหม่”
- แบ่งกลุ่มฝึกร้องเพลง “พรปีใหม่” และฝึกปฏิบัติการเคลื่อนไหวท่าทาง พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุงเพื่อนำไปแสดงในโอกาสต่าง ๆ
- แบ่งกลุ่มอภิปรายว่านิทานเรื่อง “คบเด็กทำสวน” ให้ข้อคิดอะไรแก่เรา
- แบ่งกลุ่มเล่นนิทานพร้อมทำท่าทางเคลื่อนไหวตามสถานการณ์สมมุตินั้น ๆ